

From: EK-voorzitter <voorzitter@eerstekamer.nl>
Date: Monday, February 9, 2026, 11:31 AM
To: EK-postbus <postbus@eerstekamer.nl>
Subject: FW: Brieven voor eerste kamer en commissie

Attachments:

2025-08-27 Brief 2e kamer.pdf
2025-08-27 Brief eerste Kamer.pdf
2025-08-Rechtmatigheid opdrachtverlening.docx (1).pdf
2025-08-27 Conceptmemorandum Ministerie van Financien.pdf

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@gmail.com>

Verzonden: maandag 9 februari 2026 11:23

Aan: EK-voorzitter <voorzitter@eerstekamer.nl>; 5.1.2.e @eerstekamer.nl; 5.1.2.e <5.1.2.e@gmail.com>; 5.1.2.e @gmail.com

Onderwerp: Brieven voor eerste kamer en commissie

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e @gmail.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Goedemorgen,

Bijgaand de brieven voor de eerste kamer mbt nieuwe herstelroute.

Graag zien wij deze ter behandeling.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Brief aan de leden van de Tweede Kamer

T.a.v. de voorzitter

Betreft: Verzoek tot inzet parlementair instrumentarium inzake maatwerktafel hersteloperatie Toeslagen

Geachte Kamerleden,

Met deze brief vragen wij u nadrukkelijk om uw parlementaire instrumenten in te zetten om te voorkomen dat het ministerie de nieuwe herstelroute eenzijdig doorzet, terwijl deze juridisch en maatschappelijk tekortschiet.

Kernpunten:

- Artikel 2.1 lid 3 Wet hersteloperatie Toeslagen verplicht níet tot toepassing van de Commissie Werkelijke Schade (CWS). De CWS is een beleidskeuze van het ministerie, niet een wettelijke vereiste.
- Europese en nationale jurisprudentie bevestigen dat onafhankelijkheid en perceptie van onafhankelijkheid doorslaggevend zijn. Ouders ervaren de CWS niet als onafhankelijk.
- Een multidisciplinair ingerichte nieuwe route en maatwerktafel, met formele zetels voor ouders en benoemingen onder mandaat van SGH, oudercommissie en oudertoetsgroep, is juridisch en maatschappelijk beter houdbaar.

Uw rol als Kamer;

Het kabinet is demissionair en behoort terughoudend te zijn met nieuwe beleidskeuzes. Juist nu ligt er een verantwoordelijkheid bij u als Kamer om de kaders scherp te stellen.

Wij vragen u daarom om:

1. Een motie in te dienen waarin wordt uitgesproken dat artikel 2.1 lid 3 Wht geen CWS-verplichting inhoudt.
2. Te verzoeken dat de nieuwe route en maatwerktafel per direct onafhankelijk en multidisciplinair wordt ingericht, met formele betrokkenheid van ouders.
3. Te verlangen dat de staatssecretaris de livegang van de nieuwe herstelroute uitstelt totdat deze inrichting is geborgd.

Waarom dit noodzakelijk is;

Zonder ingrijpen van de Kamer dreigt de staatssecretaris een route door te zetten die juridisch wankel is en maatschappelijk opnieuw voor schrijnende situaties zal zorgen. Ouders worden daarmee opnieuw tekortgedaan.

Wij vertrouwen erop dat u uw parlementaire instrumentarium – motie, interpellatie of debat – zult benutten om dit te voorkomen.

Hoogachtend namens de Oudertoetsgroep,

5.1.2.e

Brief aan leden van de Eerste Kamer

T.a.v. de voorzitter

Betreft: Rechtsstatelijke borging maatwerktafel hersteloperatie Toeslagen

Geachte leden van de Eerste Kamer,

De hersteloperatie Toeslagen bevindt zich in een cruciale fase. Het ministerie wil de nieuwe herstelroute op korte termijn in werking stellen, terwijl de inrichting van de zogenoemde maatwerktafel juridisch en maatschappelijk ter discussie staat.

Wij doen hierbij een beroep op uw verantwoordelijkheid als Kamer van reflectie om te waarborgen dat wet- en regelgeving in de hersteloperatie niet alleen formeel, maar ook materieel rechtmatig en uitvoerbaar is.

Wettelijk kader:

Artikel 2.1, derde lid, Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) bepaalt dat een belanghebbende recht heeft op aanvullende vergoeding wanneer zijn werkelijke schade, aannemelijk gemaakt volgens het civiele schadevergoedingsrecht, hoger uitvalt dan de forfaitaire compensatie.

Belangrijk is dat de wet géén verplichte rol of methode van de Commissie Werkelijke Schade (CWS) voorschrijft. De CWS is een beleidsmatige keuze, vastgelegd door het ministerie, maar niet in de wet verankerd. Daarmee ontbreekt een wettelijke basis om andere vormen van beoordeling uit te sluiten.

Rechtsstatelijke aandachtspunten;

Onafhankelijkheid: Europese jurisprudentie (EHRM, o.a. De Cubber v. België, Benthem v. Nederland) bepaalt dat ook de perceptie van onafhankelijkheid doorslaggevend is. Ouders ervaren de CWS niet als onafhankelijk.

Uitvoerbaarheid: Een maatwerktafel die uitsluitend door beleidsmatig benoemde deskundigen wordt vormgegeven, mist maatschappelijk draagvlak en leidt tot nieuwe conflicten en procedures.

Rechtszekerheid: Door de CWS als feitelijk verplichte route te hanteren, zonder wettelijke grondslag, handelt het ministerie in strijd met art. 2.1 lid 3 Wht en fundamentele beginselen van behoorlijk bestuur.

Verzoek aan uw Kamer

Wij verzoeken u nadrukkelijk om bij de behandeling en toetsing van de hersteloperatie:

1. Vast te stellen dat art. 2.1 lid 3 Wht geen CWS-verplichting bevat.
2. De staatssecretaris te houden aan een onafhankelijke, multidisciplinaire en door ouders mede benoemde maatwerktafel.
3. Aan te dringen op uitstel van de livegang van de nieuwe herstelroute, totdat deze onafhankelijkheid en zorgvuldigheid geborgd zijn.

Conclusie

De Eerste Kamer heeft de constitutionele taak om te waken over de rechtmatigheid en uitvoerbaarheid van wetgeving. Juist nu, in een demissionaire periode, is terughoudendheid met ondeugdelijke beleidskeuzes geboden. Alleen een zorgvuldig ingerichte route en maatwerktafel kan de rechtsstatelijke basis geven die gedupeerden al zo lang ontberen.

Hoogachtend,

Namens de oudertoetsgroep,

5.1.2.e (ervaringsexpert)

Stas Sandra Palmen
Directie Hersteloperatie Toeslagen
Ministerie van Financiën

Onderwerp: Vragen over rechtmatigheid opdrachtverlening herstelroutes i.r.t. aanbestedingsplicht, financiële toezichtwetten en publieke integriteit

Datum: 10-08-2025

Geachte heer/mevrouw,

In het kader van de lopende hersteloperatie rondom de toeslagenaffaire hebben wij als experts in de oudertoetsgroep en oudercommissie vanuit onze professionele betrokkenheid bij hersteltrajecten, kennisgenomen van de inzet van een commerciële partij voor de uitvoering van een nieuwe herstelroute.

In het kader van de hersteloperatie toeslagenaffaire is door het ministerie een raamwerkovereenkomst gesloten met zogeheten preferred suppliers voor financiële adviesdiensten. Deze overeenkomst bevat uitsluitend grote consultancy- en accountantsorganisaties en geen enkele partij met aantoonbare ervaringsdeskundigheid en ervaringsdeskundigen werkzaam binnen de organisaties op het gebied van de toeslagen problematiek.

Het is onacceptabel dat ervaringsdeskundigen gratis worden ingezet zonder inspraak, terwijl andere partijen voor vergelijkbare werkzaamheden worden betaald. Dit is in strijd met het gelijkheidsbeginsel en mededingingsregels van het Europees aanbestedingsrecht en roept ernstige AVG-vragen op.

Deze gang van zaken roept bij ons als ervaringsexperts en professionals fundamentele vragen op over de rechtmatigheid, zorgvuldigheid, transparantie en integriteit van deze inkoopconstructie cq opdrachtverlening, mede in het licht van de geldende Europese en nationale wet- en regelgeving en het publieke belang van de hersteloperatie. Zeker binnen een hersteltraject dat voortkomt uit diep overheidsfalen, is het cruciaal dat alle wettelijke kaders – van aanbestedingsrecht tot AVG – aantoonbaar worden nageleefd.

Pas wanneer alles transparant geopenbaarde en getoetst is, door de 2^e en 1^e kamer, de Algemene Rekenkamer, Autoriteit Persoonsgegevens kan de Mijn Herstel route pas live gaan. U kan en mag het daarom het portaal en de route dan ook niet in september live laten gaan.

Ik verzoek u vriendelijk, doch dringend, om bovenstaande vragen schriftelijk en inhoudelijk binnen 2 weken te beantwoorden, inclusief verwijzing naar de gehanteerde juridische kaders, interne toetsing, en eventueel relevante beleidsdocumenten.

De opdracht luidt namelijk vanuit de politiek niet alleen Mijn Herstel route, maar ook de maatwerk tafel voor complexe gevallen dient volledig af en juridisch sluitend te zijn.

Juridische noot

Indien blijkt dat de aanbesteding opzet of uitvoering in strijd is met de Aanbestedingswet 2012 of Richtlijn 2014/24/EU, behouden wij het recht voor om rechtsmiddelen in te zetten, waaronder een kort geding tot opschorting van (delen van) de uitvoering van de nieuwe herstel route.

Met vriendelijke groet,

Oudertoetsgroep

5.1.2.e

1. Aanbestedingsrecht en transparantie

Volgens de Aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU en de Aanbestedingswet 2012 is een overheidsopdracht voor diensten boven het drempelbedrag (€215.000 excl. btw) in beginsel aanbesteding plichtig. Er dient dan sprake te zijn van:

- transparante marktverkenning,
- objectieve gunning op basis van vooraf kenbare criteria, en
- gelijke toegang voor dienstverleners.

Door het ministerie is een raamwerkovereenkomst gesloten met zogeheten preferred suppliers voor financiële adviesdiensten. Deze overeenkomst bevat uitsluitend grote consultancy- en accountantsorganisaties, de geselecteerde partijen: EY, Deloitte, PwC, KPMG, BDO, Baker Tilly, EIFFEL, Profource, Vanberkel Professionals, USG Professionals, Yacht, Brunel, Improven. Deze partijen en PWC die in gesprekken zit met ons hebben geen enkele aantoonbare ervaringsdeskundigheid op het gebied van de toeslagenproblematiek.

Volgens de Aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU en de Aanbestedingswet 2012 gelden de beginselen van gelijkheid, transparantie en proportionaliteit. Dit betekent dat de inkoopopzet passend moet zijn bij de aard van de opdracht en geen relevante marktpartijen ongerechtvaardigd mag uitsluiten.

Aanbestedingsrecht en proportionaliteit

Volgens de Aanbestedingsrichtlijn 2014/24/EU en de Aanbestedingswet 2012 gelden de beginselen van gelijkheid, transparantie en proportionaliteit. Dit betekent dat de inkoopopzet passend moet zijn bij de aard van de opdracht en geen relevante marktpartijen ongerechtvaardigd mag uitsluiten.

Vragen:

- Hoe rechtvaardigt het ministerie dat een raamwerk wordt gebruikt dat structureel een hele categorie relevante aanbieders (ervaringsdeskundigen) uitsluit, terwijl deze expertise aantoonbaar van essentieel belang is voor het herstel van vertrouwen en effectieve uitvoering?
- Is bij de inrichting van de aanbesteding een proportionaliteitstoets uitgevoerd waarin de noodzaak van ervaringskennis is meegewogen? Zo ja, kunt u deze overleggen?
- Op welke grondslag kan het ministerie, indien nodig, buiten het raamwerk gunnen (bijvoorbeeld art. 2.32 lid 1a/b Aw) om deze lacune te dichten?

Hiermee wijzen wij erop dat het categorisch buitensluiten van een relevante marktpartij zonder objectieve rechtvaardiging in strijd kan zijn met art. 18 en art. 46 van Richtlijn 2014/24/EU.

Het argument van tijdgebrek voor het uitvoeren van een reguliere Europese aanbestedingsprocedure die meer tijd in beslag zal nemen dan bijvoorbeeld een onderhandelingsprocedure, is geen dwingende spoed. Ook het argument dat de politiek te weten 1^e en 2^e kamer deze opdracht hebben gegeven betreft geen dwingende spoed. Zowel de politiek als zijnde ministerie van Financiën dienen zich aan de huidige wet en regelgeving te houden.

Graag zien we dan ook een gemotiveerde en onderbouwende reactie op deze vraag.

2. Comptabiliteitswet en rechtmatige besteding van publieke middelen.

De Comptabiliteitswet 2016 verlangt dat alle publieke uitgaven doelmatig en rechtmatig zijn. Hoe is getoetst dat het uitsluiten van ervaringsdeskundigen, en het volledig inzetten op traditionele financiële adviespartijen, doelmatig is in het licht van het specifieke doel van de hersteloperatie?

Vraag:

Op welke wijze is de rechtmatigheid van de gunning aan de betreffende partij gewaarborgd en getoetst, en hoe is invulling gegeven aan de verantwoordingsplicht uit hoofde van de Comptabiliteitswet?

3. Bestuursrechtelijke toetsing & delegatie van bevoegdheden

Indien preferred suppliers taken uitvoeren die raken aan de beoordeling van herstelverzoeken of voorbereiding van (financiële) besluiten, Dan raakt dit aan delegatie of mandaat van bestuursbevoegdheid. Dit is binnen het bestuursrecht slechts toegestaan onder strikte voorwaarden. (Afbakenbaarheid, Toezicht, Mandaatregeling)

Vraag;

Kunt u toelichten of en hoe is geborgd dat de uitvoering door een commerciële partij niet leidt tot strijd met het legaliteitsbeginsel of onbevoegde uitoefening van bestuursbevoegdheden?

4. Wft & Wwft: financiële zorgplichten en integriteit

Indien een commerciële partij (mede) betrokken is bij:

- advisering over of beoordeling van financiële schadevergoeding;
- beheer van persoonlijke en financiële gegevens van gedupeerden;
- communicatie over herstelbetalingen;

Dan kunnen zorgplichten voortvloeiend uit de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) van toepassing zijn, direct of via ketenverantwoordelijkheid.

Gezien de verwerking van zeer gevoelige persoonsgegevens door deze preferred suppliers:

Vraag:

- Is onderzocht of de ingeschakelde partij onder de reikwijdte van de Wft of Wwft valt, en hoe is voldaan aan de verplichting tot integriteitstoetsing en anti-misbruikbepalingen?
- Welke waarborgen zijn er t.a.v. gegevensbescherming, klantintegriteit en transparantie?
- Hoe is voldaan aan de AVG-verplichtingen m.b.t. rechtmatigheid (art. 6), minimale gegevensverwerking (art. 5) en passende beveiliging (art. 32)?

Tot slot; Hoe wordt geborgd dat het ontbreken van ervaringsexperts in het proces niet leidt tot onrechtmatige of onzorgvuldige verwerking, met als gevolg mogelijke schending van de rechten van betrokkenen?

5. Samenloop en maatschappelijk vertrouwen

De hersteloperatie dient mede om het vertrouwen van burgers in de overheid te herstellen. De inzet van commerciële partijen zonder transparante verantwoording over gunning, bevoegdheid en toezicht lijkt daarmee op gespannen voet te staan.

Vragen:

5.1. Hoe borgt het ministerie dat juist binnen deze hersteloperatie alle publieke normen, waaronder aanbestedingsrecht, financieel toezicht, en bestuursrecht strikt worden nageleefd, en dat maatschappelijke transparantie voorop blijft staan?

5.2 Hoe verhoudt de uitsluiting van ervaringsdeskundigen zich tot het kerndoel van de hersteloperatie 'herstel van vertrouwen tussen burgers en overheden' welke maatregelen worden genomen om deze expertise alsnog te integreren?

6. AVG & bescherming van bijzondere persoonsgegevens

Binnen de hersteloperatie worden structureel bijzondere persoonsgegevens verwerkt, waaronder gegevens over:

- etnische afkomst (selectie op nationaliteit),
- gezondheid (psychosociale schade),
- -gezins- en woonsituatie (bijv. uithuisplaatsingen),
- financiële gegevens (schulden, compensatiebedragen),
- mogelijk ook religie, werkgeschiedenis en jeugdzorgtrajecten.

Volgens de AVG (artikelen 5 t/m 9, in samenhang met artikel 10 en de Uitvoeringswet AVG) is de verwerking van zulke gevoelige gegevens alleen toegestaan onder strikte voorwaarden, waaronder:

- een duidelijke wettelijke grondslag,
- minimale gegevensverwerking (dataminimalisatie),
- beveiliging en verwerkersovereenkomsten,
- transparante informatie richting betrokkenen,

En een DPIA (Data Protection Impact Assessment) bij hoog risico.

Indien commerciële en andere partijen betrokken zijn bij de uitvoering, zoals in het geval van de nieuwe route, ontstaat de verplichting tot formele verwerkersrelaties, met bijbehorende controle en toezicht (art. 28 AVG).

Vraag:

Hoe wordt de bescherming van persoonsgegevens van gedupeerde ouders en kinderen gewaarborgd binnen deze herstelroute, in het bijzonder bij:

de inzet van commerciële uitvoeringsorganisaties;

- de overdracht of inzage van gevoelige dossiers;
- het afsluiten van verwerkersovereenkomsten en DPIA's?

Kunt u toelichten hoe het ministerie de AVG-conformiteit waarborgt, welke gegevens gedeeld worden met externe partijen, en of betrokkenen hierover correct en volledig zijn geïnformeerd?

7. Gebruik van algoritmes / geautomatiseerde besluitvorming

In de nieuwe route en algehele hersteloperatie wordt er door het uniforme schadekader geautomatiseerde scoringsmodellen of risicoprofielen gebruikt (bijv. voor schadehoogte, wel/niet 'afdoenbaar'), zonder menselijke toetsing of bezwaarprocedure dan is dat potentieel in strijd met de AVG, tenzij aan uitzonderlijk strikte voorwaarden is voldaan.

Aangezien dit niet zomaar onder de AVG valt, maar onder de zwaarste toetsingskaders van de EU-wetgeving, namelijk:

Artikel 22 AVG – Geautomatiseerde besluitvorming / profiling

“Betrokkene heeft het recht niet te worden onderworpen aan een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerd besluit, waaraan voor hem of haar rechtsgevolgen zijn verbonden...”

De Nederlandse overheid is door eerdere fouten (Toeslagenschandaal, SyRI, Fraudescorekaart gemeente) al herhaaldelijk op de vingers getikt voor ondoorzichtige algoritmes, al dan niet als Excel sheet verwerkt in IT systemen van de overheid en niet zichtbaar voor de ambtenaren.

- Wetsvoorstel algoritmeregister (in de maak) en waarvoor Autoriteit Persoonsgegevens als toezichthouder al oproept om dit zichtbaar en transparant te maken.
- Signalen van de Autoriteit Persoonsgegevens over profiling
- SyRI-uitspraak (2020) waarin het systeem onrechtmatig werd verklaard

De roep is dan ook om AI-wetgeving (AI Act EU), die strenger wordt bij gebruik door overheden voor beoordeling van burgers te hanteren. Het systeem binnen de herstelroute maakt gebruik van vooraf ingestelde categorieën, data koppelt om 'afdoenbaarheid' te bepalen, herstelbedragen automatiseert of werkprocessen laat lopen zonder menselijke toetsing, dan geldt hier dat dit een algoritme met juridisch impact is. Deze zal openbaar gemaakt, getoetst en verantwoord moeten worden.

Binnen de uitvoering van de nieuwe herstelroute lijkt sprake te zijn van geautomatiseerde of deels geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, met als doel: beoordeling van herstelverzoeken, categorisatie van dossiers, en toekenning van compensatie.

Volgens artikel 22 van de AVG mag dit slechts onder strikte voorwaarden, zoals:

- expliciete toestemming of wettelijke grondslag,
- menselijke toetsing voorafgaand aan een besluit,
- transparantie over de werking van het algoritme, mogelijkheid tot bezwaar en herziening.

Vraag:

Is bij de inrichting van deze nieuwe route gebruikgemaakt van (deels) geautomatiseerde besluitvorming of profilering, al dan niet via algoritmes of scoringsmodellen?

Zo ja, is hiervoor een DPIA uitgevoerd en hoe wordt voldaan aan artikel 22 AVG, inclusief het recht op menselijke tussenkomst en bezwaar?

8. Vrijwillige inzet zonder invloed of vergoeding & uitsluiting bij aanbestedingen.

In de huidige opzet worden ervaringsdeskundigen als vrijwilliger ingezet, zonder enige vorm van vergoeding of invloed op het proces. Hun expertise wordt kosteloos benut, terwijl betrokken organisaties en opdrachtnemers wél betaald krijgen voor hun werkzaamheden. Deze constructie is niet alleen moreel onjuist, maar kan ook in strijd zijn met het gelijkheidsbeginsel en de mededingingsregels binnen het Europees aanbestedingsrecht (o.a. Richtlijn 2014/24/EU, art. 18 lid beginselen van gelijke behandeling, non-discriminatie en transparantie). Door ervaringsdeskundigen structureel buiten betaalde opdrachten te plaatsen en hen enkel vrijblijvend te betrekken, ontstaat er feitelijk een vorm van uitsluiting.

Wij eisen dan ook onmiddellijke erkenning als volwaardige professionals en gelijke behandeling.

Daarnaast wordt in bepaalde gevallen gewerkt met persoonsgegevens van betrokkenen zonder dat er voor de ervaringsdeskundige een formele rol of rechtsgrond bestaat, wat vragen oproept over de naleving van de AVG (o.a. art. 5 -beginselen van verwerking, art. 6-rechtmaticheid van verwerking, en art. 32 - assende technische en organisatorische maatregelen). Dit kan leiden tot verwerking zonder geldige grondslag en zonder de vereiste waarborgen.

De structurele keuze om ervaringsdeskundigen niet als volwaardige marktpartij te erkennen binnen aanbestedingsprocedures betekent bovendien dat zij geen kans maken op betaalde opdrachten. Dit is strijdig met het beginsel van gelijke toegang tot overheidsopdrachten, zoals neergelegd in Richtlijn 2014/24/EU (art. 18 lid 1 en art. 19) en de Aanbestedingswet 2012 (art. 1.8 — gelijke behandeling en non-discriminatie). Door hen buiten het betaalde segment te houden en uitsluitend onbetaald of op vrijwillige basis te betrekken, wordt een ongelijk speelveld gecreëerd dat niet alleen in strijd is met de wet, maar ook met het doel van het aanbestedingsrecht: het waarborgen van eerlijke mededinging en het beste resultaat voor de samenleving.

Het is ondenkbaar dat de overheid in andere sectoren structureel gratis arbeid zou organiseren voor een specifieke beroepsgroep; het is des te wranger dat dit juist gebeurt bij de groep die het meest direct geraakt is en wiens inbreng van essentieel belang is voor herstel en rechtvaardigheid.

Vragen:

1. Op welke wettelijke grondslag baseert u het inzetten van ervaringsdeskundigen als vrijwilliger, zonder enige vorm van vergoeding en zonder invloed op het proces, terwijl hun expertise essentieel is voor de uitvoering van de hersteloperatie?
2. Hoe verhoudt deze werkwijze zich tot het gelijkheidsbeginsel en het mededingingsbeginsel uit Richtlijn 2014/24/EU en de Aanbestedingswet 2012 (art. 1.8), waarin aanbestedende diensten verplicht worden tot gelijke behandeling en non-discriminatie van marktpartijen?
3. Erkent u dat het structureel uitsluiten van ervaringsdeskundigen van betaalde opdrachten in strijd kan zijn met de aanbestedingsregels en kan leiden tot een ongelijk speelveld? Zo nee, waarom niet?

4. Op welke wijze wordt gewaarborgd dat de verwerking van persoonsgegevens door ervaringsdeskundigen, die geen formele positie of rechtsgrond hebben, in overeenstemming is met de AVG (art. 5, art. 6 en art. 32)?

5. Kunt u bevestigen dat in andere sectoren (bijvoorbeeld zorg, onderwijs, ICT) geen vergelijkbare structurele inzet van onbetaalde professionals plaatsvindt bij door de overheid gefinancierde projecten? Zo ja, waarom wordt deze werkwijze bij deze specifieke doelgroep wél toegepast?

6. Welke maatregelen bent u bereid te nemen om ervoor te zorgen dat ervaringsdeskundigen als volwaardige, betaalde en invloedrijke partners worden erkend in toekomstige aanbestedingen en hersteloperaties?

Als slot van deze brief doen wij een oproep tot onmiddellijke herziening.

Oproep tot onmiddellijke herziening

Gelet op het voorgaande verzoeken wij u met klem om:

1. Per direct te stoppen met het inzetten van ervaringsdeskundigen als onbetaalde vrijwilliger in processen waar andere partijen voor dezelfde of vergelijkbare werkzaamheden wél worden beloond.
2. Ervaringsdeskundigen te erkennen als volwaardige marktpartij binnen aanbestedingsprocedures, conform Richtlijn 2014/24/EU en de Aanbestedingswet 2012.
3. De verwerking van persoonsgegevens in deze context te toetsen aan de AVG en waar nodig passende verwerkersovereenkomsten, rechtsgronden en waarborgen te borgen.

Oudertoetsgroep, Oudercommissie

Conceptmemorandum

Ministerie van Financiën

T.a.v. 5.1.2.e

In cc: Oudercommissie, Oudertoetsgroep, SGH, Voorzitter Tweede Kamer

Tot op heden mochten wij geen enkele schriftelijke reactie ontvangen op ons eerdere schrijven en verzoeken van 13-08-2025 mbt vragen over rechtmatigheid opdrachtverlening herstelroutes. Graag ontvangen wij uiterlijk vrijdag 29-08-2025 een reactie. Inmiddels hebben we van zeewaardig het rapport ontvangen, wij missen echter nog vanuit de overleggen met de advocatengroep de verslaglegging.

Hervorming beoordeling werkelijke schade aan de maatwerktafel binnen de hersteloperatie Toeslagen

In het kader van volledige transparantie zend ik u hierbij dit conceptmemorandum, met cc aan de oudercommissie, de oudertoetsgroep, SGH en de voorzitter van de Tweede Kamer.

Dit stuk beoogt -in de geest van de aanbevelingen van de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (commissie Van Dam) – vertrouwen, transparantie en onafhankelijke regie te herstellen. Ik hoop dat u waardeert dat dit zorgvuldig is uitgezocht en gestructureerd.

Het voorstel voor een nieuwe route en een onafhankelijk ingerichte maatwerktafel is nadrukkelijk bedoeld om dit gezamenlijk met de oudertoetsgroep, de oudercommissie en SGH verder uit te werken. De hierna beschreven samenstelling is voorbeeldmatig: een mogelijke multidisciplinaire opzet, geen uitputtende lijst.

Wij kiezen voor volledige transparantie; zonder deze gezamenlijke uitwerking lopen we het risico dat het ministerie eenzijdig tot uitvoering overgaat of dat er chaos en verdeeldheid ontstaat.

Oudertoetsgroep

5.1.2.e (ervaringsexpert)

1. Wettelijk kader: art. 2.1 lid 3 Wet hersteloperatie Toeslagen

Artikel 2.1, derde lid, Wht bepaalt:

“Indien de belanghebbende aannemelijk maakt dat zijn werkelijke schade, berekend overeenkomstig het civiele schadevergoedingsrecht, hoger is dan de forfaitaire compensatie, wordt een aanvullende vergoeding verstrekt.”

De kern is: de wet geeft een recht op aanvullende compensatie bij werkelijke schade en de grondslag is het civiele schadevergoedingsrecht. De bewijslast is “aannemelijk maken”, niet “harde bewijsvoering” (bevestigd door ABRvS 2 juli 2025).

Belangrijk: de Wht schrijft niet voor dat deze beoordeling door of volgens de methode van de CWS moet plaatsvinden. De CWS is een beleidsmatige keuze, vastgelegd via lagere regelgeving, niet in de wet.

Waarom de CWS geen wettelijke verplichting is

1. Geen verankering in de Wht: de CWS wordt nergens genoemd in art. 2.1 of elders. Het is slechts een uitvoeringsinstrument.

2. Jurisprudentie bevestigt de bredere basis:

- ABRvS 2 juli 2025: schade hoeft slechts aannemelijk te worden gemaakt.

- De Cubber v. België (EHRM 1984) en Benthem v. Nederland (EHRM 1985): beslissers over civiele rechten moeten onafhankelijk en onpartijdig zijn.

3. Europees recht: art. 6 EVRM en art. 41 & 47 EU-Handvest vereisen onafhankelijkheid; ook de perceptie van onafhankelijkheid telt.

Conclusie: de CWS is niet wettelijk verplicht. Verplicht is wél een onafhankelijke, menswaardige beoordeling van werkelijke schade.

2. Vertrouwen en aanbevelingen commissie Van Dam

Uit het rapport-Van Dam blijkt dat de meerderheid van de ouders het vertrouwen in de overheid kwijt is. Het doordrukken van een beleidsmatige CWS-route zal dit vertrouwen verder ondermijnen.

Sterker nog, de gang van zaken toont dat regie ontbreekt. De commissie Van Dam adviseerde een onafhankelijk bestuurlijk kopstuk met regiefunctie en eigen verantwoordelijkheid. De huidige praktijk bevestigt de noodzaak daarvan.

Wij ervaren dat het rapport Van Dam in woorden wordt omarmd, maar in de praktijk in de prullenbak belandt. Daarmee blijven ouders gevangen in dezelfde ontransparante loop waarvan we juist zo gehoopt hadden eindelijk los te komen.

De tegenargumenten heb ik hiervoor alvast ontleed:

1. “Onafhankelijkheid moet geborgd blijven.” – Europese jurisprudentie vereist ook dat onafhankelijkheid ervaren wordt. Die ontbreekt bij de CWS.
2. “Ministeriële verantwoordelijkheid.” – Mandaat en benoeming kunnen bij een onafhankelijke raad worden gelegd; verantwoordelijkheid blijft formeel, zoals bij ZBO’s.
3. “Risico op belangenverstrengeling.” – Open sollicitaties, transparante criteria en toetsing door ouderorganisaties borgen integriteit beter dan top-down aanstellingen.
4. “Juridisch niet houdbaar.” – Art. 2.1 lid 3 Wht biedt de grondslag; er is géén CWS-verplichting.

3. Voorstel nieuwe samenstelling voor nieuwe route en maatwerktafel die onderscheidend is van SGH, daadwerkelijk iets toevoegend voor de ouders is en gelijkwaardig met elkaar maken (voorbeeldmatig)

Juridisch: oud-rechter of hoogleraar privaatrecht/aansprakelijkheidsrecht

Psychologie/gezondheidsrecht: deskundige immateriële schade

Kinderrechten/pedagogiek: specialist schade kinderen

Economie/schade-economie: deskundige inkomens- en bedrijfsschade

Humanistiek/ethiek: borging menswaardigheid en herstelperspectief

Verzekeringsschade-expert: berekening materiële schade

Ervaringsdeskundigen (ouders): minimaal twee vaste zetels

Voorzitter: onafhankelijke autoriteit, voorgedragen door SGH, oudercommissie en oudertoetsgroep.

Benoemingsprocedure:

1. Benoemingsraad: SGH + oudercommissie + oudertoetsgroep.
2. Open sollicitatie (professionals) en voordracht (ervaringsdeskundigen).
3. Transparante criteria: deskundigheid, integriteit, onafhankelijkheid, mensgerichtheid.
4. Benoeming alleen bij meerderheid oudervertegenwoordigers.
5. Jaarlijkse evaluatie en vervanging bij verlies van vertrouwen.

4. Verzoek tot uitvoering;

Wij verzoeken:

1. Opschorting van de livegang van de herstelroute totdat de maatwerktafel onafhankelijk en samen met ouders is ingericht.
2. Formele bevestiging dat art. 2.1 lid 3 Wht geen CWS-verplichting bevat.
3. Gezamenlijke uitwerking van de nieuwe route en maatwerktafel met oudertoetsgroep, oudercommissie en SGH.
4. Volledige transparantie richting ouders en samenleving.
5. Rapportage aan de Tweede Kamer binnen vier weken.

Indien aan dit verzoek geen gehoor wordt gegeven, behouden wij ons het recht voor juridische stappen (kort geding, bodemprocedure, internationale rechtsmiddelen).

Hoogachtend,

Mede namens de oudertoetsgroep,